

ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างไทยกับสหภาพเมียนมาร์ : ศึกษากรณี การลงทุนของรัฐกิจ  
โรงแรมไทยในสหภาพเมียนมาร์ (ค.ศ. 1989-1995)

นางสาว มนัญญา เงินดี



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

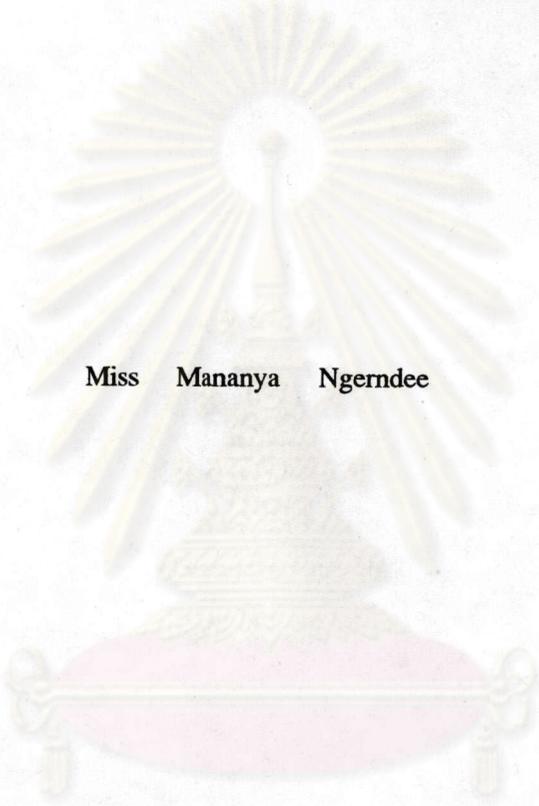
ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ  
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-635-626-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**THAI - MYANMAR ECONOMIC RELATIONS : A CASE STUDY OF  
THE THAI HOTEL BUSINESS INVESTMENT IN MYANMAR ( 1989 - 1995 )**



**Miss Mananya Ngerndee**

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements**

**for the Degree of Master of Arts**

**Department of International Relations**

**Graduate School**

**Chulalongkorn University**

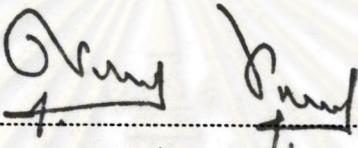
**Academic Year 1996**

**ISBN 974-635-626-7**

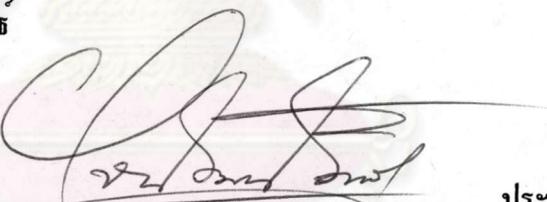
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างไทยกับสหภาพเมียนมาร์ : ศึกษากรณี  
การลงทุนของรัฐกิจโรงแรมไทยในสหภาพเมียนมาร์ (ค.ศ.1989-1995)  
โดย นางสาว มณัญญา เงินดี  
ภาควิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ  
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. อภิญญา รัตนมงคลมาศ

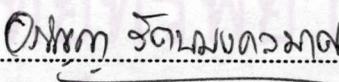
---

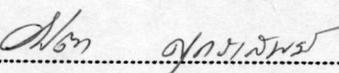
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง  
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

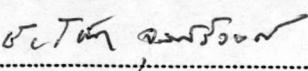
  
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย  
( ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชุตินวงศ์ )

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

  
..... ประธานกรรมการ  
( ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไชยวัฒน์ คำชู )

  
..... อาจารย์ที่ปรึกษา  
( รองศาสตราจารย์ ดร. อภิญญา รัตนมงคลมาศ )

  
..... กรรมการ  
( รองศาสตราจารย์ ดร. วินิตา สุกรเสพย์ )

  
..... กรรมการ  
( ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัยโชค จุลศิริวงศ์ )

มัญญา เจริญ : ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างไทยกับสหภาพเมียนมาร์ : ศึกษากรณีการลงทุนของธุรกิจโรงแรมไทยในสหภาพเมียนมาร์ (ค.ศ. 1989-1995) (THAI-MYANMAR ECONOMIC RELATIONS : A CASE STUDY OF THE THAI HOTEL BUSINESS INVESTMENT IN MYANMAR (1989-1995) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร. อภิญญา รัตนมงคลมาศ, 137 หน้า. ISBN 974-635-626-7

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างไทยกับสหภาพเมียนมาร์ระหว่าง ค.ศ.1989 ถึง ค.ศ.1995 โดยนำเรื่องการลงทุนด้านธุรกิจโรงแรมเป็นกรณีศึกษา

ระเบียบวิธีศึกษาได้ใช้การค้นคว้าจากเอกสารประกอบการสัมภาษณ์นักลงทุนไทยผู้ไปลงทุนด้านโรงแรมในสหภาพเมียนมาร์รวม 4 รายจากทั้งหมด 6 ราย และใช้แนวทางการวิเคราะห์เชิงระบบมาวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้า

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยสำคัญที่ดึงดูดให้เกิดการลงทุนด้านธุรกิจโรงแรมในสหภาพเมียนมาร์นั้นมีทั้งจากทางด้านสหภาพเมียนมาร์เองและจากทางด้านนักลงทุนไทย สำหรับปัจจัยทางด้านสหภาพเมียนมาร์ประกอบด้วย การเปิดประเทศซึ่งส่งผลให้มีการออกกฎหมายเพื่อรับการลงทุนจากต่างประเทศ การตั้งคณะกรรมการการลงทุนต่างประเทศ กฎหมายว่าด้วยการโรงแรมและการท่องเที่ยว การแก้ไขกฎระเบียบต่างๆ และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพและทางสังคมเพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ส่วนปัจจัยทางด้านนักลงทุนไทยได้แก่ ศักยภาพด้านเงินลงทุน ความสามารถในการประกอบการและการบริหารธุรกิจโรงแรม รวมทั้งการคาดการณ์ถึงผลตอบแทนที่จะได้รับจากการลงทุนในระยะยาว นอกจากนี้ ปัจจัยสนับสนุนทางอ้อมที่สำคัญคือความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างรัฐบาลของประเทศทั้งสอง

ภาควิชา ..... ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ .....  
 สาขาวิชา ..... ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ .....  
 ปีการศึกษา ..... 2539 .....

ลายมือชื่อนิสิต ..... มัญญา เจริญ .....  
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... อภิญญา รัตนมงคลมาศ .....  
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

## C630309 : MAJOR INTERNATIONAL RELATIONS

KEY WORD: INVESTMENT / HOTEL / THAI / MYANMAR

MANANYA NGERNDEE : THAI-MYANMAR ECONOMIC RELATIONS:  
 A CASE STUDY OF THAI HOTEL BUSINESS INVESTMENT IN  
 MYANMAR (1989-1995). THESIS ADVISOR : ASSO. PROF.  
 ABHINYA RATHANAMONGKOLMAS, Ph.D. 137 pp.  
 ISBN 974-635-626-7.

The objective of this thesis is to investigate the supportive factors of an economic relations between Thailand and the Union of Myanmar during the years 1989 - 1995. An investment in the hotel business in the Union of Myanmar is the case study.

Documentary research as well as in-depth interview with 4 of 6 Thai businessmen who invest in the hotel business in the Union of Myanmar are methodology employed, and data are analyzed by a system analysis.

Findings indicate that essential pull factors of the hotel investment in the Union of Myanmar are in both the Union of Myanmar and Thai investors sides. For the Union of Myanmar, they are comprised of an open door policy which causes the government to issue the Myanmar Foreign Investment Law in 1988 and to set up a Foreign Investment Commission as well as Laws concerning the hotel business and tourism. Moreover, various regulations are amended. Physical and social infrastructures are developed for an expansion of tourism industry. Factors from the Thai investors are their financial potentialities, their entrepreneurial and managerial capabilities in the hotel business, and the positive estimation of internal rate of return. However, an indirect supportive factor is a good relations between the Thai and Myanmar governments.

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ลายมือชื่อนิติ ..... มณฑลญา เงินดี

สาขาวิชา ..... ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... อ.หมอก รัตนาภรณ์

ปีการศึกษา ..... 2539

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

## กิตติกรรมประกาศ



วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ  
รองศาสตราจารย์ ดร. อภิญา รัตนมงคลมาศ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้  
คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆของการศึกษามาด้วยดีตลอด นอกจากนี้ผู้เขียนใคร่ขอขอบพระคุณ  
รองศาสตราจารย์ ดร. วินิตา สุกรเสพย์ ผู้ให้คำแนะนำ ช่วยติดต่อนัดสัมภาษณ์นักธุรกิจผู้ให้ข้อมูล  
และเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อีกทั้งขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไชยวัฒน์ คำชู  
ในฐานะประธานคณะกรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัยโชค จุลศิริวงศ์ กรรมการสอบ  
วิทยานิพนธ์ ผู้ให้คำแนะนำในการแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์

นอกจากนี้ผู้ศึกษาใคร่ขอขอบพระคุณคุณ อภิพรธม วงษ์เพ็ญศรี คุณ คณิน ภูวะเสถียร  
คุณพัชนียา พุฒมี คุณสุทธิเกียรติ จิราธิวัฒน์และคุณ โรเบิร์ต เทียน เป็ นักลงทุนทางค่านโรงแรม  
ผู้สละเวลาให้ข้อมูลและผู้ประสานงานทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการติดต่อสัมภาษณ์

ผู้ศึกษาขอขอบคุณ นาวาอากาศเอกสมโชค สวัสดิ์รักษ์ คุณสุภาภินี เปรมวัฒน์  
ผู้ช่วยเหลือค้นคว้าข้อมูล ร้อยเอกหญิงปรัชญา จำปาเทศ และคุณนวลปราง จำปาเทศ ผู้ช่วยแก้ไข  
ในการพิมพ์วิทยานิพนธ์

ท้ายนี้ผู้ศึกษาใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และ ญาติทุกท่านผู้ซึ่งสนับสนุน  
ทางด้านการเงิน และกำลังใจตลอดการศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
มนัญญา เงินดี  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## สารบัญ

|  | หน้า |
|--|------|
| บทคัดย่อภาษาไทย.....   | ง.   |
| บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....  | จ.   |
| กิตติกรรมประกาศ.....   | ฉ.   |
| สารบัญตาราง.....   | ณ.   |
| สารบัญแผนภูมิ.....   | ญ.   |
| คำอธิบายคำย่อ.....   | ฎ.   |
| <b>บทที่</b>   |      |
| <b>1. บทนำ</b>   |      |
| 1.1 สภาพปัญหา.....   | 1    |
| 1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....                               | 17   |
| 1.3 ขอบเขตการศึกษา.....  | 17   |
| 1.4 กรอบความคิดที่ใช้ในการศึกษา.....                           | 18   |
| 1.5 สมมติฐานของการศึกษา.....                                   | 21   |
| 1.6 วิธีดำเนินการศึกษา.....                                    | 21   |
| 1.7 ผลประโยชน์ที่จะได้รับ.....                                 | 22   |
| <b>2. ภาวะเศรษฐกิจของสหภาพพม่าก่อนการดำเนินนโยบาย</b>          |      |
| เปิดประเทศ (ค.ศ.1962-1988) และนโยบายเปิดประเทศ (ค.ศ.1988-1995) |      |
| 2.1 สภาพเศรษฐกิจของพม่าและการดำเนินนโยบาย                      |      |
| เปิดประเทศหลังการปฏิวัติ ค.ศ. 1962.....                        | 23   |
| 2.2 สภาพทางเศรษฐกิจช่วง 10 ปีแรกหลังการปฏิวัติ.....            | 25   |
| 2.3 สาเหตุของปัญหาทางเศรษฐกิจ.....                             | 28   |
| 2.4 สภาพเศรษฐกิจหลังปี ค.ศ. 1972.....                          | 30   |
| 2.5 ปัญหาทางเศรษฐกิจใน ปี ค.ศ. 1986-1988 :                     |      |
| ปัจจัยนำสู่ความรุนแรง.....                                     | 39   |
| 2.6 การขึ้นสู่อำนาจของสภาฟื้นฟูกฎหมายและ                       |      |
| ระบียบแห่งรัฐ.....   | 43   |

## บทที่

|   |     |
|---|-----|
| 3. ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของไทยกับสหภาพเมียนมาร์ :<br>อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเมียนมาร์และโรงแรมไทย<br>(ค.ศ. 1989-1995)..... | 51  |
| 3.1 อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและโรงแรมของเมียนมาร์.....  | 51  |
| 3.2 ธุรกิจโรงแรมไทยในเมียนมาร์.....   | 61  |
| 4. ปัจจัยที่ส่งผลให้นักธุรกิจไทยลงทุนทางด้านโรงแรมในเมียนมาร์   |     |
| 4.1 ปัจจัยทางด้านเมียนมาร์.....   | 69  |
| 4.1.1 การเปิดประเทศและการสนับสนุนการลงทุน.....  | 69  |
| 4.1.2 ศักยภาพของเมียนมาร์ที่เอื้ออำนวยต่อการ<br>ประกอบธุรกิจการโรงแรมให้ได้กำไร<br>ในระยะยาว.....                               | 85  |
| 4.2 ปัจจัยทางด้านประเทศไทย  |     |
| 4.2.1 การสนับสนุนจากรัฐบาลไทย.....  | 103 |
| 4.2.2 ศักยภาพของนักลงทุนไทย.....  | 104 |
| 5. สรุป.....  | 109 |
| รายการอ้างอิง.....  | 117 |
| ภาคผนวก.....  | 123 |
| ภาคผนวก ก.....  | 123 |
| ภาคผนวก ข.....  | 130 |
| ภาคผนวก ค.....  | 135 |
| ประวัติผู้เขียน.....  | 137 |

สารบัญตาราง

|  | หน้า |
|--|------|
| ตารางที่ 1 การลงทุนจากต่างประเทศในเมียนมาร์จำแนกตามประเภท<br>อุตสาหกรรม.....                   | 13   |
| ตารางที่ 2 มูลค่าการลงทุนในเมียนมาร์ตามรายประเทศ.....  | 14   |
| ตารางที่ 3 มูลค่าการลงทุนในเมียนมาร์แยกตามธุรกิจ.....  | 15   |
| ตารางที่ 4 การลงทุนจากต่างประเทศในเมียนมาร์ตามรายประเทศ<br>ถึงวันที่ 30 กันยายน ค.ศ. 1995..... | 16   |
| ตารางที่ 5 จำนวนโรงแรมและห้องแบ่งตามรัฐและเมืองในเมียนมาร์<br>ปี ค.ศ. 1994.....                | 60   |
| ตารางที่ 6 โรงแรมที่ได้รับการอนุมัติจากกระทรวงโรงแรมและการท่องเที่ยว.....                      | 64   |
| ตารางที่ 7 โครงการโรงแรมในเมียนมาร์แยกตามประเทศ.....   | 65   |

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

|   | หน้า |
|---|------|
| โครงสร้างการจัดองค์การของกระทรวงการ โรงแรมและการท่องเที่ยว..... | 53   |



ศูนย์วิทยพัทยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำอธิบายคำย่อ

|       |   |  |
|-------|---|--|
| BOO   | : | Build - Own and Operate                              |
| BOS   | : | Build - Operate and Sell                             |
| BOT   | : | Build - Operate and Transfer                         |
| BSPP  | : | The Burmese Socialist Programme Party                |
| BTO   | : | Build - Transfer and Operate                         |
| DHT   | : | Directorate of Hotels and Tourism                    |
| FECs  | : | Foreign Exchange Certificates                        |
| MCDC  | : | Mandalay City Development Committee                  |
| MEB   | : | Myanmar Economic Bank                                |
| MHT   | : | Ministry of Hotels and Tourism                       |
| MHTS  | : | Myanmar Hotels and Tourism Services                  |
| MICB  | : | Myanmar Investment and Commercial Bank               |
| NLD   | : | National League for Democracy                        |
| NUP   | : | National Unity Party                                 |
| RBE   | : | The Restaurant and Beverages Enterprise              |
| SEEs  | : | State Economic Enterprises                           |
| SLORC | : | The State Law and Order Restoration Council          |
| TIDMC | : | Tourism Industry Development Management<br>Committee |
| TYP   | : | The Twenty-Year Plan                                 |
| YCDC  | : | Yangon City Development Committee                    |